

Forord

Den første artikkelen i dette nummeret av NOA er Line-Marie Holums artikkel «Å uttrykke bevegelse på et andrespråk». Holum undersøker uttrykk for bevegelsesmåte i muntlig andrespråksproduksjon hos innlærere av norsk på avansert nivå med spansk som førstespråk. Studien tar utgangspunkt i at norsk og spansk uttrykker bevegelsesmåte og retning ulikt, og forskjellene mellom norsk og spansk er drøfta i lys av Leonard Talmys teori om hvordan bevegelse og bevegelsesmåte blir leksikalisert i språk. Norsk uttrykker vanligvis bevegelsesmåte inne i verbet og bevegelsesretning på utsiden, mens spansk vanligvis uttrykker bevegelsesmåte på utsiden av verbet og bevegelsesretning inne i verbet. Setningene *Anna svømmer inn i grotten* og *Anna entra la cueva nadando* ('Anna entrer grotten svømmende') illustrerer disse forskjellene mellom norsk og spansk. Hovedfunnene i studien er at de spanske innlærerne av norsk bruker leksikaliseringsmønster fra førstespråket når de beskriver bevegelsessituasjoner på andrespråket, og at de spanske innlærerne av norsk uttrykker bevegelsesmåte i mindre grad enn informanter med norsk som morsmål.

Videre i dette nummeret av NOA presenteres to forskningsoversikter for fagfeltet norsk som andrespråk. Den første, "Skriveforskning i et andrespråksperspektiv" av Anne Golden og Rita Hvistendahl, har fokus på skriveforskningen fra andrespråksforskningens begynnelse i Norge rundt 1980 og fram til i dag. Hensikten med artikkelen er å gjøre opp status for forskningen om andrespråksskriving og å definere videre forskningsbehov. I artikkelen framgår det at det finnes et stort antall studier av språknivået i tekster skrevet av innlærere av norsk, et mindre antall studier knyttet til tekstnivået, og bare spredte studier av noen kontekstuelle aspekt ved andrespråksskriving. Forfatterne avslutter artikkelen sin med å sette andrespråksskrivingen inn i en litterasitetssammenheng som en utvidelse av rammene rundt skriveforskningen, og de etterlyser studier av skrivehendelser og skrivepraksiser på andrespråket både i skolen, i arbeidslivet og i hjemmet og mer forskning på lesing og skriving i sammenheng.

4 Forord

I Else Ryens artikkel ”Språkopplæring for minoritetsspråklige barn, unge og voksne. En forskningsoversikt” er fokus på forskning knyttet til språkopplæring som sådan, det vil si forskning knyttet til metodisk arbeid med språk i klasser eller grupper både i barnehage, skole og voksenopplæring. Oversikten omfatter opplæring både på andrespråket og på morsmål. Ryen viser at omfanget av aktuell forskning er svært ulikt innenfor de ulike opplæringsarenaene. Hovedtyngden av forskningen er knyttet til de yngste årstrinnene i grunnskolen. Flere av undersøkelsene viser at minoritetsspråklige barn gis færre muligheter til aktiv deltakelse i en opplæringssituasjon enn barn som tilhører majoriteten, og at de dermed også i mindre grad får muligheter til språklig og faglig utvikling. Det er behov for videre forskning på alle nivåer, men først og fremst blant aldersgrupper og i skoleslag der vi mangler studier omkring språkopplæring, det vil si på ungdomstrinnet i grunnskolen og videregående opplæring, og dessuten opplæring for 16–20 åringer med liten skolebakgrunn og grunnskole for voksne. Oversikten viser også at vi mangler undersøkelser som har fulgt barn over flere år. Det er også få norske studier knyttet til barns tilegnelse av flere språk.

I bokomtalen i dette nummeret av NOA tar Anna-Riitta Lindgren for seg boka *Nasjonale minoriteter i det flerkulturelle Norge*. Boka er redigert av Anne Bonnevie Lund og Bente Bolme Moen, og den kom ut på Tapir Akademisk Forlag i 2010.